

Doorgeven!

Gods Woord bestuderen & doorgeven

Doorgeven! *Gods Woord bestuderen en doorgeven*

Aantal hoofdstukken:

17 (inclusief 2 kringen voor kennismaking & afspraken maken en een afsluitende evaluatie van het jaar).

Beschrijving inhoud:

Paulus schrijft aan zijn geestelijk kind Timotheüs: "Geef wat je in aanwezigheid van velen van mij hebt gehoord, door aan betrouwbare mensen die geschikt zijn om anderen te onderwijzen." Deze studie is bedoeld om je te helpen om zelf de bijbel te bestuderen en daar anderen mee te helpen.

In deel 1 van de studie bestudeer je de eerste brief aan Timotheüs. In deel 2 staat een ander type bijbelboek centraal: het evangelie volgens Marcus.

Methode:

Het materiaal helpt je om aan de hand van een aantal methodes, zelfstandig de bijbel te leren bestuderen. Daarnaast leer je ook hoe je anderen kunt helpen meer inzicht in een bijbelgedeelte te krijgen.

In deel 1 worden de verschillende methodes geïntroduceerd. Al deze methodes zijn overigens terug te voeren op de drieslag observatie, interpretatie, toepassing. In deel 2 ga je deze methodes zelf toepassen op het bijbelboek Marcus.

Verwachtingen t.a.v. voorbereiden:

Een actieve en zelfstandige houding is gewenst om deze studie te volgen. De hoofdstukken zijn weinig uitgewerkt en stimuleren je vooral om zelfstandig aan de slag te gaan. Geschatte voorbereidingstijd is in ieder geval 2 uur.

Specifieke aandachtspunten m.b.t. dit materiaal:

De studie heeft alleen zin als je goed voorbereid bent. Het materiaal bevat niet veel vragen, je wordt echt uitgedaagd om zelfstandig aan de slag te gaan.

Een mogelijke valkuil van dit materiaal is dat je op kring het vooral theoretisch/ abstract houdt. Wees ervan bewust dat je niet vergeet de bestudeerde bijbeltekst ook op jezelf te betrekken!

Doelgroep:

Dit materiaal is speciaal bedoeld voor mensen die al een tijdje onderweg zijn met Jezus en mensen die nadenken om volgend jaar kringleider te worden.

Voor je ligt het kringmateriaal 'Doorgeven!'. Voor een goed gebruik van dit materiaal eerst vooraf enkele opmerkingen.

Wat kun je van dit materiaal verwachten?

We vinden het belangrijk dat de bijbel centraal staat tijdens de kringavond en in je eigen voorbereiding thuis. Dit materiaal is dan ook een hulpmiddel om d.m.v. vragen en opdrachten een bijbelgedeelte te bestuderen.

Het materiaal biedt geen kant en klare studies aan die je antwoord geven op jouw vragen. Integendeel, in dit boekje zul weinig meer vinden dan enkel vragen... Het materiaal zelf is dus nauwelijks een bron van kennis, het helpt alleen om Dé Bron te bestuderen: de bijbel.

We hebben hiervoor gekozen omdat we geloven in de kracht van Gods Woord. "*Want levend en krachtig is het woord van God, en scherper dan een tweesnijdend zwaard: het dringt diep door tot waar ziel en geest, been en merg elkaar raken, en het is in staat de opvattingen en gedachten van het hart te ontleden.*" (Hebr. 4:12). Zijn Woord moet centraal staan, en niet zozeer onze meningen en ideeën. Ons verlangen is dat je een steeds hechtere relatie met Jezus opbouwt en steeds meer opgroeit tot een volwassen gelovige. Zodat je in staat bent om zelfstandig de bijbel te bestuderen en van daaruit gevoed te worden.

Eigen inzet

Om van dit kringjaar een vruchtbaar jaar te maken, is je eigen inzet essentieel. Als je je niet goed voorbereid op de kringavonden zal jij (en de rest van de kring) minder uit de avond kunnen halen. De ervaring leert dat je dan minder snel de diepte in zult gaan.

De vragen zijn niet uitputtend of compleet, ze zijn bedoeld als opstapje om je te helpen het betreffende tekstgedeelte in de vingers te krijgen. We moedigen je dan ook vooral aan om verder te kijken dan de vragen in het boekje en zelf op onderzoek uit te gaan. Tijdens de kringavond kunnen jullie dan de punten bespreken die je aanspraken, waar je vragen over hebt enz.

We hopen dat je veel plezier zult beleven aan het bestuderen van de bijbel en dat je er geestelijk door zult groeien. Gods zegen gewenst!

Namens de staf van NSV,

Ellen van der Vlies
Erik Riet

NB: reacties n.a.v. dit materiaal zijn welkom. Je kunt mailen naar erik@navigators.nl of naar ellen@navigators.nl

Inhoudsopgave

Kring 1: <i>Wie ben ik?</i>	7
Kring 2: <i>Wat geloof ik?</i>	8
Kring 3: <i>De eerste brief van Paulus aan Timotheüs</i>	11
Kring 4: <i>1 Timotheüs 1</i>	13
Kring 5: <i>1 Timotheüs 2</i>	15
Kring 6: <i>Tussentijdse evaluatie + 1 Timotheüs 3</i>	19
Kring 7: <i>1 Timotheüs 4</i>	21
Kring 8: <i>1 Timotheüs 5 t/m hfst. 6:2a</i>	23
Kring 9: <i>1 Timotheüs 6</i>	24
Kring 10: <i>Het evangelie volgens Marcus</i>	27
Kring 11: <i>Marcus 1:1-15</i>	28
Kring 12: <i>Tussentijdse evaluatie + Marcus 8:27-38</i>	30
Kring 13: <i>Marcus met een bril op</i>	31
Kring 14: <i>Marcus 10:13-31</i>	32
Kring 16: <i>Marcus 15: 1-39</i>	33
Kring 17: <i>Marcus 16</i>	34
Kring 18: <i>Afsluiting</i>	36

Memorisatie

We willen je aanmoedigen om komend jaar naar aanleiding van de bijbelstudies op regelmatige basis een bijbelvers te memoriseren. Dit kan een vers zijn wat voor jou uit die studie het meest eruit sprong.

Je bent natuurlijk niet verplicht om deze verzen te memoriseren, maar we willen je zeker aanraden het wel te doen. Daarom hier kort wat uitleg over memorisatie.

Een christen wil voor God leven. Hij zoekt Gods wil te begrijpen, maar net als ieder mens leeft hij met veel vragen. God lijkt soms ver weg en wat Hij wil is lang niet altijd duidelijk. Ook de Israëlieten, zo lezen we, maakten allerlei moeilijkheden mee in de woestijn, onderweg van Egypte naar het beloofde land. De meeste van hen hebben Gods bedoelingen niet begrepen, hun ontging wat God hen daarmee wilde leren.

In Deuteronomium zegt Mozes tegen dit volk, dat Gods bedoelingen niet onmogelijk voor hen zijn of te ver van hen af zouden staan. Integendeel: "Dit woord is zeer dichtbij u, in uw mond en in uw hart, om het te volbrengen". Met andere woorden, God geeft geen abstracte theorieën die ver van je afstaan, maar woorden om je leven naar in te richten. Wat God zegt raakt je leven. Maak het dan ook tot een zaak van je hart om te leven met Gods Woord, houdt Mozes hen voor.

God droeg Jozua hetzelfde op. Hij moest Gods woorden overpeinzen. Zo zou hij inzicht krijgen in de betekenis van deze woorden om beter te kunnen doen wat God van hem vroeg. Dat gold voor hem, dat geldt voor ons.

Een paar tips voor het memoriseren:

A. Overdenken

Voor je iets uit je hoofd gaat leren, is het belangrijk dit te overdenken. Zo krijg je meer begrip van de belangrijke waarheden in zo'n vers. Overdenken komt vooral neer op twee dingen:

1. Begrijpen waarom het gaat
  - Wat staat er in dit vers?
  - Wat betekent het eigenlijk?
  - Wat zou God ermee bedoelen?

2. Welke betekenis heeft dit vers voor jouw leven?
  - Wat zou ik met deze gedachte van God kunnen doen?
  - Hoe heeft dit betrekking op mijn leven?
  - Wat betekent dit vers voor mij?

B. Praktisch: hoe leer je een vers?

- Kies een tijdstip waarop je je goed kunt concentreren
- Overdenk het vers eerst
- Leer de tekstverwijzing als onderdeel van het vers
- Leer het zoals het er staat
- Regelmaat: leer niet ineens 20 verzen maar liever constant een beperkt aantal (2 of 3 per week bijvoorbeeld),
- Repeteer, want: je onthoudt wat belangrijk voor je is en waar je steeds weer aan herinnerd wordt
- Kies een vaste tijd voor het repeteren
- Samen: met iemand anders dit memoriseren voornemen en samen verzen repeteren is gebleken echt te helpen

Het schema op de volgende pagina kun je gebruiken om per studie aan te geven welke tekst je wilt memoriseren.

Studie	Memoriseerders	Parafraze
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		

Kring 1: Wie ben ik?

Dit is de eerste keer dat jullie als kring bij elkaar komen. Voordat je meteen los gaat met het materiaal, is het goed om elkaar eerst wat beter te leren kennen en verwachtingen uit te wisselen voor dit kringjaar. Daar willen we de komende twee kringavonden aan besteden. We hopen dat op die manier een mooi fundament gelegd wordt waarop je met elkaar een jaar kunt voortbouwen.

Bereid onderstaande vragen thuis voor zodat je hier op kring over kunt uitwisselen.

Wie ben ik?

Wie ben ik eigenlijk? Interessant om voor jezelf over na te denken en ook om zo elkaar beter te leren kennen. Onderstaande vragen helpen je om wat gerichter over jezelf na te denken. Wees eerlijk en schrijf de antwoorden voor jezelf op. Maar voel geen druk om alles te moeten delen op kring!

- Wat vind je leuk? (hobby's, films, muziek, vrije tijd enz.)
- Mijn beste tijden:
- Mijn slechtste tijden:
- Ik heb een mindere dag wanneer:
- Ik voel me alleen wanneer:
- Ik voel me gelukkig wanneer:
- Wat zijn je beste eigenschappen?
- Wat zijn je minder goede eigenschappen?
- Wat zijn de belangrijkste mensen in je leven?
- Welke mensen in je omgeving kennen Jezus nog niet? Op welke manier kun jij iets voor hen betekenen?
- Wanneer ervaar je God?
- Wie is Jezus voor jou?
- Welke plek heeft God in jouw leven?
- Heb je een ontmoeting gehad met God die je kunt herinneren en beschrijven?

Wissel uit en bevraag elkaar n.a.v. je voorbereiding thuis.

Gebed

We willen je vragen om elke kring ruim de tijd te nemen voor gebed. Om God te prijzen, Hem te danken voor de inzichten die je tijdens de kring hebt opgedaan en te bidden voor elkaar en de mensen om ons heen.

- In hoeverre ben je vertrouwd met hardop bidden in een groep?
- Hoe willen jullie gebed een plek geven op je kring?

Kring 2: Wat geloof ik?

Vorige kring hebben we nagedacht over onszelf en wat ons typeert. Vandaag zullen we gaan kijken naar wat we geloven.

Het doel van deze kring is om je bewust te worden van wat je gelooft en waarop dat gebaseerd is. Hopelijk biedt het je een vertrekpunt in het nadenken over wat je komend kringjaar wilt leren/ in wilt groeien.

Ga bij jezelf na en schrijf op wat jij gelooft over onderstaande thema's. Zoek vervolgens bijbelteksten op die spreken over deze thema's.

- Wat geloof je over de bijbel? Welke plek geef jij de bijbel in je leven? *Ben je bereid om je leven aan te passen aan de bijbel? Waarom wel/ niet?*
- Wat geloof je over God, de Vader?
- Wat geloof je over Jezus als de zoon van God?
- Wat geloof je over de Heilige Geest van God?
- Wat geloof je over absolute waarheid?
- Wat geloof je over jezelf?
- Wat geloof je over Gods plan voor de mensen die Hem nog niet kennen?

"Onderzoek bij uzelf of u vast op God vertrouwt, stel uzelf op de proef. U weet toch van uzelf dat Jezus Christus in u is? Als dat niet zo is, dan hebt u de proef niet doorstaan."
2 Kor. 13:5

- Tot welke conclusie kom jij als je jezelf op de proef stelt? Weet jij van jezelf dat Jezus in je is?

Waarin zou jij komend jaar willen groeien? Wat wil je leren? Beschrijf het zo specifiek mogelijk.

Wat heb jij nodig om een goed kringjaar te hebben?

En wat betekent dat voor:

- *Jouw rol*
- *Die van je kringleden*
- *En die van je kringleider*

Op de volgende pagina vind je 8 factoren die helpen om je kring tot een succes te maken. Het is geen uitputtende lijst, er zullen ongetwijfeld nog meerdere factoren zijn. Uit de praktijk blijken dit echter toch wel de belangrijkste punten te zijn. Het komt je kringproces ten goede als jullie concrete afspraken maken over deze 8 gebieden.

Bespreek deze 8 factoren en hoe jullie deze vorm willen geven op je kring. Wees specifiek en schrijf ze op, zo kun je er halverwege het jaar nog op terugkomen en kijken of je nog op koers bent.

Succesfactoren voor een kring

Wat zijn succesfactoren voor je kring? Welke factoren moeten eigenlijk aanwezig zijn om op een effectieve manier samen met anderen te kunnen groeien? Onderstaande acht succesfactoren hebben we opgesteld op basis van het Bijbelse beeld van het leerproces van alle leerlingen van Jezus (dus niet alleen de twaalf) en onze eigen ervaringen in groeiprocessen in het volgen van Jezus. Meer info hierover heeft je kringleider in zijn/haar kringleidersmap.

1. Een duidelijke persoonlijke toewijding aan en keuze van je kringleden voor:
  - *Jezus*. Het maakt niet uit of je al wel of (nog) geen relatie met Jezus hebt. Het is alleen wél belangrijk dat het (beter) leren kennen van Jezus centraal staat en dat een ieder bereid is om van Hem te leren.
  - *De anderen in het proces*. Dit spreekt van vertrouwen dat God een ieder wil gebruiken tot zegen en opbouw van de anderen in de kring. Een kring die met elkaar leert en het leven van Jezus 'viert'.
  - *Duidelijke afspraken over het proces*. Materiaal, frequentie van ontmoeting, voorbereiding, etcetera.
  - *Het doel waar je met elkaar voor gaat*.
2. Je geliefd weten door God en je broers en zussen
3. Gods woorden staan centraal, worden overdacht en toegepast
4. Een klimaat van afstemming van jouw geest (kringleider) op de heilige Geest waardoor ruimte ontstaat voor Zijn persoon en werk
5. Relationele kwetsbaarheid in een sfeer van groeiende openheid en vertrouwen
6. Een klimaat waarin iedereen gestimuleerd wordt om een getuigende levensstijl te ontwikkelen, vanuit enthousiasme over Jezus en in gehoorzaamheid.
7. Leermomenten creëren
8. Reageren in gebed

Deel 1

De eerste brief van Paulus aan Timotheüs

Kring 3: De eerste brief van Paulus aan Timotheüs

Elke Bijbelstudie is voorzien van een praktische uitdaging aan het begin van elke studie die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl en om met elkaar als kring in gesprek te zijn over en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Door aan het begin van de kringavond zo'n 5 tot 10 minuten stil te staan bij de praktische uitdaging van afgelopen twee weken en die voor de komende twee weken, kun je zo op een verfrissende manier steeds met elkaar bezig zijn om te groeien in het zijn van een getuige van Jezus!

Introductie

Ga met elkaar in gesprek over wat het evangelie voor jou betekent. Wat maakt dat je er wel of niet enthousiast voor bent? Probeer dit zo concreet mogelijk te benoemen, bijvoorbeeld "Het brengt zingeving in mijn leven nu ik weet dat ik een hoger doel dan mijzelf heb om voor te leven". Wat betekent het voor jou dat je vriend, studiegenoot, huisgenoot of familielid God niet kent? Zoek verder met elkaar uit wat de Bijbel zegt over het zijn van een getuige. Bedenk bijvoorbeeld dat Jezus in Mattheüs 5:13-16 zegt dat we 'het zout en licht van deze wereld zijn'; we hoeven het dus niet te worden! Daarnaast zegt Paulus in 2 Korinthe 3:3 dat wij levende brieven zijn.

In deze eerste studie proberen we een totaaloverzicht te krijgen van de eerste brief van Paulus aan Timotheüs. Wanneer je dit bijbelboek opslaat is er een aantal zaken door de uitgever al voor je bepaald zodat de tekst en de interpretatie niet meer origineel zullen zijn.

Vraag: Welke ingrepen hebben de uitgevers al gedaan, volgens jou, ten opzichte van de originele tekst? In hoeverre is dat nadelig/voordelig voor jou? Wat was volgens jou de oorspronkelijke vorm?

Wanneer je dit bijbelboek leest kun je meteen woord voor woord gaan spellen en het proberen te begrijpen, maar je kunt ook eerst het hele boek gaan lezen en op zoek gaan naar de achtergronden van het boek. In het laatste geval benader je het bijbelboek als het ware als door een telescoop: je zoekt de synthese met andere bijbelboeken.

Een belangrijk aspect van bijbelstudie is observatie: voorafgaand aan het lezen van de tekst stel je jezelf een aantal vragen. Voorbeelden zijn:

Wat voor soort tekst is het boek dat ik ga lezen? In welke vorm is de tekst gegeven: een gedicht, een verslag, een boek of een brief? Wie is de schrijver? Aan wie is de tekst gericht? Waarom heeft de schrijver de tekst opgeschreven? Waarom staat deze tekst in de Bijbel?

Opdracht: Lees de eerste brief aan Timotheüs. Schrijf daarna 10 vragen op over de achtergrond bij de brief; het moeten vragen zijn, die niet in de brief beantwoord worden.

Vraag: Waarom zou kennis van de achtergronden van deze brieven belangrijk kunnen zijn?

Waarom is het voor jou wel/niet belangrijk?

Opdracht: Raadpleeg een bron/boek/commentaar om antwoorden op je vragen te vinden.

Vraag: Ben je in je benadering van de brief veranderd door je kennis van de achtergronden van de brief?

Opdracht: Schrijf van de eerste brief alleen de thema's op en geef van elk thema een korte samenvatting in een regel. Noteer *wel* van elk thema de vers aanduiding.

Opmerking: Kijk kritisch naar de indeling van de tekst, die door de uitgevers gemaakt is. Probeer deze te negeren, als je de NBG-vertaling gebruikt.

Opdracht: Geef een samenvatting van belangrijke punten van de achtergrond bij de brief.

Kring 4: 1 Timotheüs 1

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Wanneer je nadenkt over getuige zijn in jouw omgeving tussen je niet - gelovige vrienden, huisgenoten of studiegenoten, welke angsten komen dan bij je op? Benoem zo concreet mogelijk wat de angst precies is, bijvoorbeeld de angst voor het niet kunnen beantwoorden van moeilijke vragen of angst om afgewezen te worden. Hoe beheersen deze angsten jou? Hoe kun je deze angsten overwinnen en hoe wordt je vrijmoedig? Welke stap kun je deze twee weken zetten om een angst te overwinnen die met je leven als getuige te maken heeft. Bid hiervoor met elkaar.

In de vorige studie hebben we gezocht naar de synthese van de eerste brief van Paulus aan Timotheüs. Het doel was het plaatsen van de brief in een groter geheel door allerlei vragen over de brief als geheel te stellen en daar een antwoord op te vinden.

In deze studie buigen we ons over een gedeelte uit hoofdstuk 1 en gaan een andere methode toepassen om de tekst te bestuderen: analyse. In plaats van het grote geheel moeten we nu de details gaan spreken. Het doel is te begrijpen wat de schrijver wilde schrijven en daarbij wordt zorgvuldig gekeken naar allerlei aspecten.

Deze analyse bestaat uit vier stappen:

1. Observatie
2. Interpretatie
3. Samenhang
4. Toepassing

I. OBSERVATIE

Opdracht:

1. Lees het eerste hoofdstuk van I Timotheüs zorgvuldig door.
2. Schrijf op een vel papier alle details die je opvallen tijdens je observatie. Deze details verkrijgt je door allerlei vragen op de tekst af te vuren, door die zaken of verzen op te schrijven die je niet begrijpt, door eventuele parallelteksten op te zoeken en te noteren, en mogelijke toepassingen op te schrijven

II. INTERPRETATIE

Opdracht:

3. Neem een tweede vel papier en verdeel het in twee verticale kolommen; de linker kolom neemt $\frac{2}{3}$ van de ruimte in, de rechter kolom $\frac{1}{3}$. Schrijf in de linker kolom van elk vers de kerngedachte op in slechts enkele woorden.. Probeer in de rechter kolom een aantal verzen in één kerngedachte samen te vatten door verzen te bundelen rond een kerngedachte.

III.SAMENHANG

4. Maak in eigen woorden met behulp van de rechter kolom een weergave van de inhoud van de tekst van hoofdstuk 1 Hiermee geef je de onderlinge samenhang van de tekst voor jezelf weer.

IV. TOEPASSING

5. Noteer de mogelijke lessen en toepassingen uit dit hoofdstuk; noteer daarnaast de lessen die God persoonlijk voor jou bedoeld kan hebben.

Kring 5: 1 Timotheüs 2

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Neem een niet - gelovige vriend, studiegenoot, huisgenoot of familielid in gedachten die je graag zou willen vertellen of laten blijken dat God van die persoon houdt. Vertel God aan wie je moet denken en vraag Hem om je te helpen bij het verzinnen van iets kleins, waardoor Gods liefde aan die persoon duidelijk gemaakt kan worden. Misschien kun je iemand uitnodigen om te komen lunchen, samen te winkelen of kun je gewoon even bellen en zeggen: "Ik moest aan je denken en vroeg me af hoe het met je gaat?". Welk idee er ook in je opkomt, leg het niet zomaar naast je neer. Geef het een kans en ga ermee aan de slag.

NB: Bij het maken van deze studie is uitgegaan van de NBG-vertaling. Het is handig om deze vertaling er ook zelf bij te pakken. Mocht je geen NBG-vertaling hebben, kijk dan op www.biblija.net.

In deze studie wordt een andere vorm van analyse behandeld: vers-analyse. Deze methode helpt je om een bijbeltekst of -vers helemaal te doorgronden en tot je hart te laten spreken. Omdat het vaak persoonlijk is welk vers voor deze analyse in aanmerking komt, kiezen we in deze studie voor een (kern)vers uit het tweede hoofdstuk van de brief.

Op deze manier kunnen we gemakkelijker de methode bespreekbaar maken en op kring met elkaar delen wat we ontdekt hebben.

Ter voorbereiding op het bestuderen van een (kern)vers eerst de volgende opdracht.

Opdracht: Lees hoofdstuk 2 uit deze brief en maak een overzicht zoals in de vorige studie.

Vraag: Waarom is het van belang om eerst hele hoofdstuk te lezen?

I. OBSERVATIE

Als vers voor deze studie nemen we vers 4: "*die wil dat alle mensen behouden worden en tot erkenning der waarheid komen.*"

1. Geef de context aan van het bijbelvers en noteer de verzen die er direct aan vooraf gaan of er direct op volgen. Dit kan leiden tot de volgende observaties:

- In de NBG-vertaling worden de verzen 3 en 4 als een zin gegeven en is vers 5 een deel van de zin, die doorloopt in vers 6
- In vers 3 geeft Paulus aan dat een leven zoals in vers 2 omschreven goed en aangenaam voor God is
- In vers 4 wordt de wil van God aangegeven: het behoud en de erkenning der waarheid van alle mensen
- In vers 5 volgt dan een toelichting daarop namelijk dat er één God en één middelaar tussen God en mensen
- In vers 6 wordt Jezus' lijden en sterven genoemd als de losprijs voor alle mensen en dat daarvan op het juiste moment verteld wordt.

Zoals in de vorige studie zijn de vragen die je aan de tekst kunt stellen ook een zeer belangrijk observatiemiddel.

Opdracht: Noteer 5 vragen over vers 4 en geef aan de hand van andere bijbelteksten een mogelijk antwoord op deze vragen.

Tot op dit moment heb je deze verzen alleen maar theoretisch bestudeerd. Je hebt geprobeerd de tekst uit elkaar te halen in delen om op die manier inzichtelijk te maken wat de boodschap is van de schrijver.

II. INTERPRETATIE

De volgende stap is INTERPRETATIE en is gebaseerd op vragen/opmerkingen die jij de tekst aan jezelf laat stellen.

Voorbeelden van deze vragen zijn, op basis van vers 4:

- mijn behoud is dus de wil van God
- God wil kennelijk niet alleen het behoud van mensen maar ook dat zij de waarheid erkennen
- Wat is het verschil tussen kennen en erkennen? Hoe doe ik dat in mijn leven?
- Hoe weet Paulus dat dat Gods wil is?
- Hoe weet ik wat Gods wil is?

Opdracht: formuleer nu vergelijkbare vragen m.b.t. de verzen 3,5 en 6. Herschrijf daarna volledig in eigen woorden (geen enkel woord behalve eigenaam mag hetzelfde zijn) de verzen 3 t/m 6. Ook in lengte mag de tekst nauwelijks langer zijn.

Vraag: wat ontdek je door deze opdracht?

III. SAMENHANG

Opdracht: Zoek bijbelteksten op die voor jou de waarheden, opmerkingen of stellingen uit de verzen 3 t/m 6 ondersteunen.

Voorbeeld: Bij *waarheid* past Johannes 14:6 en bij *erkenning der waarheid* Johannes 14:17

Vraag: Welke betekenis heeft deze opdracht voor deze bijbelstudie?

IV. TOEPASSING

De toepassing van de bijbelstudie is altijd gebaseerd op kritische vragen die jij jezelf stelt of op nieuwe inzichten die jij door de studie krijgt op basis van de bijbeltekst.

Opdracht: Gedurende het proces, vooral tijdens de stap van *interpretatie* zul je ongetwijfeld iets bij jezelf bespeurd hebben van een vraag of opmerking of inzicht. Zoek deze op in je gemaakte studie en leg dit voor in gebed aan God en vraag wat God wil dat je met het gevondene doet.

Een voorbeeld is deze gedachte: *ik had altijd gedacht dat Gods wil was dat alle mensen behouden werden. Er is dus geen voorselectie. Door dit vers besepte ik ook dat de erkenning der waarheid er absoluut bij hoort. Hoe blijkt in mijn leven het verschil tussen de waarheid kennen en erkennen? Leef ik niet als iemand die de waarheid slechts kent? Als ik de waarheid erken heeft dat gevolgen voor mijn manier van leven.*

Tussentijdse Evaluatie 1

Aan het begin van het kringjaar heb je met elkaar besproken wat je belangrijk vindt aan een kring en wat je van jezelf en van de anderen verwacht. Jullie hebben met elkaar bepaalde afspraken gemaakt. Het is belangrijk om regelmatig terug te kijken op gemaakte afspraken en te bezien of je nog op het juiste spoor zit. Het is een hulpmiddel om e.e.a. bij te sturen indien noodzakelijk en om je toewijding te vernieuwen.

- Pak de afspraken er nog eens bij die jullie aan het begin van het jaar hebben opgesteld. Geef jezelf een cijfer van 1 t/m 5 voor de mate waarin je elk van de afspraken bent nagekomen. Bespreek de uitslag en leg elkaar uit wat dit betekent.
- Voor zover je deze punten nog niet besproken hebt, hoe evalueer je:
  - De plek van Gods Woord op de kring? (In hoeverre vindt er zowel studie als toepassing plaats?)
  - De plek van gebed op de kring
  - De mate van openheid, vertrouwen en kwetsbaarheid op kring
  - Toewijding van kringleden
- Wat hebben de afgelopen vijf kringavonden bijgedragen aan jouw geloofsgroei?
- Met welke teleurstellingen of on vervulde verwachtingen ben je blijven zitten? Hoe zou je die kunnen overwinnen?
- Welke veranderingen zou je willen maken in de afspraken die jullie gemaakt hebben?
- Waaraan zul je jezelf opnieuw moeten toewijden om jullie afspraken trouw te blijven?

Kring 6: 1 Timotheüs 3

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Organiseer als kring eens een 'open-avond': nodig als kringleden allemaal 1 of 2 niet - gelovige vrienden, studiegenoten, huisgenoten of familieleden uit en ga met elkaar bbq-en, gamen, een film kijken, picknicken in het park of iets dergelijks. Zo laat je ze ervaren dat christenen niet suf of oubollig zijn maar gezellig en goed samen kunnen zijn. Getuigen doe je ook met elkaar!

Bij het bestuderen van de Bijbel heeft iedere lezer te maken met tekst die in andere tijden geschreven zijn; bovendien zijn er talloze vertalingen en commentaren, waar men uit kan putten om de tekst te kunnen begrijpen. Toch is het het best om zelf zorgvuldig met tekst te leren omgaan en niet geheel afhankelijk te worden van anderen (2 Petrus 1:20).

De vraag die iemand zichzelf moet stellen bij het lezen van de Bijbel of hij inderdaad Gods Woord begrijpt zoals God wil spreken.

Daarnaast moet degene die bijbelstudies samenstelt anderen dienen met de vragen/opmerkingen/opdrachten die hij formuleert, zodat anderen door die studie tot een Bijbels inzicht komen.

Vraag:

1. Welk doel moet iemand hebben bij het samenstellen van een bijbelstudie?
2. Hoe kun je dat doel het beste bereiken? Welke aanpak spreekt jou het meest aan?

In deze bijbelstudie gaan we nadenken over de vraag: *hoe help ik een ander een tekst goed te lezen?*

Vraag: waarom is de vaardigheid van het lezen van een tekst belangrijk?

In de Bijbel heb je verschillende soorten tekst, verschillende soorten schrijvers uit verschillende tijden. Allemaal hebben ze echter één ding gemeen: zij schrijven door inspiratie van de Heilige Geest, die de lezer weer helpt om die tekst te lezen. Toch kun je verschil van mening hebben over een tekst, waardoor zelfs ruzies kunnen ontstaan.

Gods Woord zorgvuldig behandelen is daarom essentieel voor een gelovige.

De vraag die in deze studie centraal staat is daarom zo belangrijk omdat je niet voor jezelf bezig bent, maar voor anderen: je helpt hen op God gericht te raken en de Bijbel te lezen om lessen en aanwijzingen toe te gaan passen.

Vraag: hoe leert iemand het meest? Door zelf te ontdekken of door alles voor te zeggen?

Vraag: hoe leer je iemand dingen zelf te ontdekken?
Wat voor houding moet je als "leraar" aannemen?

Vraag: Welke vorm van leren spreekt jou het meest aan?

Vraag: Wanneer leer jij het meest van/over God? Heb jij daar een verklaring voor?

Vraag: Welke rol heeft de Bijbel voor jou bij dit leren van/over God?

Opdracht: lees I Timotheüs 3 en formuleer een 10-tal vragen over dit hoofdstuk.
Vergeet daarbij niet te denken het feit dat een ander de tekst (beter) moet begrijpen.
Maak daarbij gebruik van de onderverdeling observatie, interpretatie, toepassing.

Opdracht: maak nu een paar vragen die de student moeten helpen de kern van de boodschap eruit te halen en om een les te leren. **Vergeet natuurlijk niet om je eigen les(sen) bij het maken van alle opdrachten op te schrijven.**

Kring 7: 1 Timotheüs 4

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Getuigen is niet puur een werk van menselijke overtuigingskracht; het is een werk van de Heilige Geest. Jezus beloofde in Johannes 16: 8 – 11 dat de Heilige Geest de mensen in de wereld zou “overtuigen van zonde, rechtvaardigheid en oordeel.” In hoeverre lukt het jou om te getuigen en het overtuigen aan de Heilige Geest over te laten? Bespreek dit met elkaar en bid voor elkaar om de leiding van de Heilige Geest te ervaren in jouw als levende getuige.

Van dit hoofdstuk maken we een originele bijbelstudie. We doen weer even zoals we het gewend waren.

In dit hoofdstuk richt Paulus zich specifiek tot Timotheüs. Het eerste vers van dit hoofdstuk sluit nauwkeurig aan bij de dichtregels van het vorige.

Vraag: Welke tegenstelling roept het woordje *maar* op aan het begin van vers 1?

Opdracht: Deel het hoofdstuk in drie delen en geef elk onderdeel een titel.

Opdracht: Wijs van elk onderdeel een kernvers aan.

Opdracht: Geef elk kernvers weer in eigen woorden, dus niet dezelfde woorden gebruiken, maar wel zo kort mogelijk.

Vraag: Wat is de kern van het hele stukje? Geef aan waarom jij dat vindt.

Vraag: Hoe kan Timotheüs voorkomen dat men op hem neerkijkt om zijn jeugdige leeftijd?

Opdracht: Timotheüs krijgt een hele lijst met opdrachten. Schrijf deze opdrachten onder elkaar. Waar maakt Paulus zich zorgen om volgens jou? Speelt dat vandaag de dag ook in groepen christenen/christelijke geloofsgemeenschappen?

Reflectieopdracht: Welke kritiek heb je op deze bijbelstudie? Welk vragen of opdrachten had je anders geformuleerd? Welke andere vragen had je gesteld kunnen hebben?

Kring 8: 1 Timotheüs 5 t/m hfst. 6:2a

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Word de aankomende twee weken een 'geheime vriend' voor een niet - gelovige vriend, studiegenoot, huisgenoot of familielid. Bid en reik uit naar deze persoon. Stuur bemoedigende berichten of kleine cadeautjes. Doe dit verschillende keren en maak na een poosje 'jezelf bekend'.

In dit gedeelte van de brief spreekt Paulus Timotheüs aan op zijn aanpak van enkele groepen in de gemeente. Het doel voor iedereen is: *opdat zij onberispelijk blijven* (vers 7b)

Opdracht: Noteer elke groep of subgroep uit de tekst en geef aan wat volgens Paulus het probleem is: welke instructies geeft Paulus om "onberispelijkheid" te kunnen bereiken?

Vraag: Wat is het belang van "onberispelijkheid", in deze context?

Vraag: Welke zaken zouden concreet in onze moderne tijd van toepassing kunnen zijn in een christelijke geloofsgemeenschap? Bevindt zich "onberispelijkheid" ook bij ons in de gevarenzone? En in je eigen leven?

Vraag: Wat is jouw persoonlijke mening over de adviezen van Paulus aan Timotheüs? Bij welke verzen zet jij je vraagtekens? Welke vragen heb je te stellen aan Paulus?

Kring 9: 1 Timotheüs 6

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Nodig de aankomende twee weken een niet - gelovige vriend, studiegenoot, huisgenoot of familielid uit voor een maaltijd bij jou thuis. Probeer het gesprek niet te geestelijk te maken, dat is niet het doel van de avond. Probeer wel te oefenen in het luisteren, open vragen te stellen en je in te leven in de persoon die tegenover je zit. Wat doet het met jou dat je zo gericht bent op de ander? Wat doet het met de ander? Laat boven alles merken dat je om diegene geeft die tegenover je zit. Voor Jezus was het samen delen van een maaltijd ook een manier om elkaar te ontmoeten!

Dit hoofdstuk is het slot van de deze brief van Paulus aan Timotheüs.

Dit hoofdstuk bespreken we aan de hand van een 5-stappen-methode van Douwe Semmelink, een Navigator met jarenlange ervaring in het maken van bijbelstudies en begeleiden van kringen. In dit stappenplan zijn vele herkenbare zaken opgenomen, die in de vorige hoofdstukken aan de orde zijn gekomen. Dit stappenplan is tegelijkertijd een voorbereiding op kring. *Voer dit stappenplan uit aan de hand van de bovengenoemde tekst.*

De '5-stappen'-methode voor bijbelstudie:

De hele kring bereid vooraf gaande aan de kringavond zelf een aantal stappen voor.

- Iedereen leest de opgegeven verzen/hoofdstukken
- Iedereen schrijft voor zichzelf op wat hem/haar aan heeft gesproken bij het lezen hiervan. Iets wat je interesseert, dat je denken of je gevoel heeft geraakt. En het waarom hiervan.
- Iedereen schrijft een vraag op over het gelezen gedeelte. Er moet een duidelijke vraag worden geformuleerd over een specifiek punt dat hij/zij niet begrijpt uit het gedeelte.

Tijdens de kringavond

Stap 1

- **LEES**

Afhankelijk van de tijd en de lengte van het bijbelstuk kan je op de kringavond zelf de opgegeven verzen nogmaals lezen maar dan gezamenlijk.

Stap 2

- **ONTDEK**

Neem beurten de kring rond en wissel je ontdekkingen uit.

Stap 3

- **VRAAG (welke vraag zou JIJ aan de kring willen stellen)**

Neem beurten de kring rond. Bespreek de vragen een voor een en probeer zoveel mogelijk antwoorden op de vragen te vinden.

(Als kringleider schrijf je alle vragen die uit de groep komen op. Je geeft een samenvatting van het gegeven antwoord uit de groep, als je merkt dat de persoon tevreden is, ga je verder). Vragen die open blijven kunnen misschien nagezocht worden om bij de volgende kring op terug te komen.

Stap 4

- **DOE (praktijk)**

(Welken waarheden in dit gedeelte zijn relevant en zouden vandaag de dag toegepast kunnen worden)

Door brainstorming met de hele kring, maak je een lijstje van relevante waarheden en hoe zij evt. toegepast kunnen worden in het dagelijks leven. Dit zijn allemaal 'mogelijke toepassingen'.

Ieder kringlid schrijft na de brainstorming een waarheid op voor zichzelf. Dit is een persoonlijke toepassing, iets tussen God en jou. Als je wilt mag je dit met anderen delen.

Stap 5

- **BID**

Geef God een kort antwoord/respons op wat je gelezen, gehoord of geleerd hebt.

Probeer te antwoorden op wat God je duidelijk heeft gemaakt. Op deze manier wordt je communicatie met God meer een gesprek: Hij heeft gesproken door Zijn woord en jij reageert op wat Hij gezegd heeft.

(Tijdens of na dit rondje zou je een 'hoe-gaat-het-geestelijk-met-je-rondje' kunnen doen en voor die persoon kunnen bidden)

Deel 2

Het evangelie volgens Marcus

Kring 10: *Het evangelie volgens Marcus*

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Neem vijf briefkaarten of notitieblaadjes en schrijf Johannes 3:16 in je eigen handschrift op elk van die blaadjes. Plak die kaarten op voorwerpen die je veel ziet, zoals de spiegel in de badkamer, de voordeur, je agenda, je telefoon of je portemonnee. Vraag God elke keer wanneer je zo'n kaart ziet hangen: 'Heer, hoe kan ik de wereld vandaag zo liefhebben?' Bid of Hij iets specifiek of een bepaald persoon in je gedachten wil brengen. Als Hij dat doet, vraag/bedenk dan meteen wat je voor diegene kunt doen om ze te laten weten dat God van ze houdt. Ga het daarna doen. Als je klaar bent kun je datgene op een van de vijf kaartjes schrijven. Als je op elk van je vijf kaartjes iets geschreven hebt, neem dan een paar minuten de tijd om erop terug te kijken en bedank God dat Hij Johannes 3:16 tot een groeiend en levend onderdeel van jouw leven maakt.

In het tweede gedeelte van deze studie zullen we een ander type bijbelboek gaan bestuderen: het evangelie volgens Marcus. Net als bij de brief aan Timotheüs zullen we eerst naar het boek als geheel kijken en vervolgens meer op de details inzoomen.

Opdracht: Lees het boek Marcus als geheel. Bij voorkeur meerdere keren en in verschillende vertalingen.

Vraag: Welke vragen heb je m.b.t. de achtergrond van dit bijbelboek?

Opdracht: Welke thema's herken je? Beschrijf ze in eigen woorden.

Vraag: Welk doel zou Marcus gehad hebben bij het schrijven van dit bijbelboek?

Vraag: Welke thema's spreken je aan? Waar zou je komende weken meer over willen leren?

Kring 11: Marcus 1:1-15

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Ga met elkaar na wie je in je omgeving kent die wel eens wat hulp kan gebruiken in huis, bij het repareren van een fiets, het verven van een kast of iets dergelijks. Heb jij de tijd de aankomende twee weken om die ander te helpen? Probeer een deel van jou tijd aan de ander te geven door die ander werkelijk te gaan helpen.

Een goede manier om tot inzicht in iets te komen is het stellen van vragen. Zo is het ook met de bijbel. Door jezelf aan te leren allerlei vragen op de tekst af te vuren en op zoek te gaan naar de antwoorden, krijg je dieper inzicht in de tekst. Daarnaast kun je ook een ander dienen met jouw vragen. Jouw vragen kunnen iemand anders helpen om de tekst beter te gaan begrijpen. Het afgelopen jaar heb je dit al een aantal keren geoefend. Ook dit gedeelte van Marcus willen we gaan bestuderen door middel van het stellen van vragen.

Opdracht: Formuleer een aantal observatievragen die je naar aanleiding van dit hoofdstuk zou willen stellen. (Let op: het gaat dus om vragen die je helpen om een beter inzicht in de tekst te krijgen).

Opdracht: Doe hetzelfde met interpretatie- en toepassingsvragen.

Opdracht: Ga op zoek naar de antwoorden op je vragen en schrijf deze op. Wat heb je geleerd bij het maken van deze studie? Wat heeft God tot je gesproken door dit hoofdstuk heen?

Tussentijdse Evaluatie 2

Ook nu willen we weer een moment nemen om terug te kijken op het kringproces van de afgelopen weken. Gebruik deze vragen als hulpmiddel om e.e.a. bij te sturen indien noodzakelijk en om je toewijding te vernieuwen.

- Pak de afspraken er nog eens bij die jullie hebben opgesteld. Geef jezelf een cijfer van 1 t/m 5 voor de mate waarin je elk van de afspraken bent nagekomen. Bespreek de uitslag en leg elkaar uit wat dit betekent.
- Voor zover je deze punten nog niet besproken hebt, hoe evalueer je:
  - De plek van Gods Woord op de kring? (In hoeverre vindt er zowel studie als toepassing plaats?)
  - De plek van gebed op de kring
  - De mate van openheid, vertrouwen en kwetsbaarheid op kring
  - Toewijding van kringleden
- Wat hebben de afgelopen kringavonden bijgedragen aan jouw geloofsgroei?
- Met welke teleurstellingen of onvervulde verwachtingen ben je blijven zitten? Hoe zou je die kunnen overwinnen?
- Welke veranderingen zou je willen maken in de afspraken die jullie gemaakt hebben?
- Waaraan zul je jezelf opnieuw moeten toewijden om jullie afspraken trouw te blijven?

Kring 12: Marcus 8:27-38

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Neem de tijd om te bidden voor elke persoon uit je kring. Bid dat iedereen zal zien hoe God hem of haar een unieke plaats als getuige in zijn of haar eigen omgeving gegeven heeft. Vraag God om je te helpen belemmeringen, zoals overvolle agenda's en angsten, te (blijven) overwinnen. Bid dat God in de harten van de niet - gelovigen om je heen zal werken. Laat iedereen, als onderdeel van de gebedstijd, deze zin afmaken: 'Heer, in dit proces heb ik dit van U nodig...'

Dit gedeelte zullen we bespreken a.d.h.v. de vers-analyse (zie Kring 5).

Het (kern)vers waar we over na zullen denken is vers 34:

"Hij riep de menigte samen met de leerlingen bij zich en zei: 'Wie mijn volgeling wil zijn, moet zichzelf verloochenen, zijn kruis op zich nemen en zo achter mij aan komen.'"

Opdracht: Maak een overzicht van de context van dit vers. Wat gaat er aan dit vers vooraf en wat volgt? Kijk naar het hoofdstuk als geheel en ook naar de paar verzen die er omheen staan.

Opdracht: Formuleer een aantal vragen over de verzen 34 t/m 37 die je helpen de tekst beter te begrijpen.

Opdracht: Herschrijf deze verzen in je eigen woorden.

Opdracht: Zoek bijbelteksten op die voor jou de waarheden, opmerkingen of stellingen uit de verzen 34 t/m 37 ondersteunen.

Opdracht: Noteer de toepassingen die je voor jezelf kunt maken n.a.v. deze studie. Bespreek ze met God.

Kring 13: Marcus met een bril op

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Neem deze week de tijd om na te denken over wat je met het bedrag van €10,- voor een niet-gelovige vriend, studiegenoot, huisgenoot of familielid zou kunnen betekenen. Misschien kun je een leuk cadeautje kopen voor een vriend of neem je diegene mee de stad in voor een drankje en een gesprek. Deze gift kan overbrengen hoe belangrijk die persoon voor jou en God is.

Deze studie zullen we gebruikmaken van de 'brilmethode'. Je kunt bijbelgedeeltes namelijk lezen met een bepaalde 'bril' op. Je leest de tekst met een bepaalde gedachte of vraag in je achterhoofd. Uiteraard is het niet de bedoeling om op die manier je eigen interpretaties in de tekst te leggen of de bijbelgedeelten te laten buikspreken. Maar het kan je wel helpen om met een bepaalde focus een tekst te bestuderen. Om antwoord te krijgen op specifieke vragen of meer te leren over een specifiek onderwerp. Omdat je slechts gefocust bent op 1 thema kunnen je dingen opvallen die anders misschien niet had gezien.

Opdracht: Lees het hele boek Marcus met de volgende vraag in gedachten: Wat leer je van Jezus over hoe hij investeert in zijn leerlingen? Hoe is Hij als coach/ trainer/ mentor/ leraar? Noteer je bevindingen.

Opdracht: Maak een samenvatting van je ontdekkingen. Doe dat zoveel mogelijk in je eigen woorden.

Vraag: Welke concrete toepassingen voor je eigen leven kun je maken n.a.v. je studie?

Vraag: Wat leer je van deze manier van bijbelstudie doen?

Kring 14: Marcus 10:13-31

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Stuur de aankomende twee weken beide weken 1 kaartje naar een niet-gelovige vriend, studiegenoot huisgenoot of familielid die je wilt bemoedigen, wilt laten weten dat je aan hem of haar denkt, wilt feliciteren met een bepaald resultaat of iets dergelijks. Neem vooraf aan het schrijven van het kaartje de tijd om stil te zijn om de Heilige Geest tot je te laten spreken wat je op het kaartje mag gaan schrijven.

Dit gedeelte zullen we bespreken aan de hand van de methode Observatie, Interpretatie, Samenhang en Toepassing. (Zie ook Kring 4)

Opdracht: Noteer de dingen die je opvallen bij het observeren van dit gedeelte.

Opdracht: Verdeel de tekst in verschillende blokken. Noteer van elk blok de kerngedachte in eigen woorden.

Opdracht: Wat is het verband tussen de verschillende blokken? Maak in eigen woorden een weergave van dit tekstgedeelte door gebruik te maken van de kerngedachtes die je bij de vorige opdracht hebt genoteerd.

Opdracht: Noteer de mogelijke lessen en toepassingen uit dit hoofdstuk; noteer daarnaast de lessen die God persoonlijk voor jou bedoeld kan hebben.

Kring 15: Marcus 15: 1-39

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

Zoals je misschien van jezelf herkent is het zo dat christenen makkelijk in religieuze taal gaan spreken die voor niet - gelovigen moeilijk te begrijpen kan zijn. Ga eens met elkaar in gesprek over hoe je in niet – religieuze taal vertelt dat je ergens voor bidt, dat God je bij een probleem helpt, wat je aan het lezen bent in de Bijbel en hoe je God ervaart in je leven. Ga de aankomende twee weken hier bewust over in gesprek met een niet – gelovige vriend, studiegenoot, huisgenoot of familielid en ga na of diegene begrijpt waar je over vertelt.

Net als in kring 6 en 11 gaan we in deze studie nadenken over de vraag 'hoe help ik een ander een tekst goed te lezen?'

Opdracht: verdeel de tekst in een aantal logische gedeeltes. Noteer van elk gedeelte de kerngedachte.

Opdracht: Maak bij elk gedeelte een aantal vragen die je helpen om de tekst beter te begrijpen. Houdt daarbij vast aan de drieslag observatie/ interpretatie/ toepassing.

Vraag: Wat zou je doel zijn wanneer je anderen wilt helpen deze tekst beter te begrijpen?

Opdracht: Noteer de door jou geleerde lessen n.a.v. het maken van deze studie en het beantwoorden van de door jou geformuleerde vragen.

Kring 16: Marcus 16

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Jezus' gelijkenis van de zaaier in Mattheüs 13:1-23 is een bron van ideeën voor gebed. Gebed kan de rotsen in het hart openbreken, zodat het zaad van het evangelie geplant kan worden. Wie ken je die gebed voor een hart met rotsen zou kunnen gebruiken? Ga met elkaar in gebed en luister bij het bidden voor een niet-gelovige vriend, studiegenoot, huisgenoot of familielid heel goed of God je misschien iets duidelijk wil maken over wat je mag doen. Schrijf op wat dat is en doe het! Ga de komende twee weken voor deze zelfde persoon op deze manier luisterend voorbede doen!

Dit hoofdstuk bespreken we aan de hand van de 5-stappen-methode. Dit stappenplan is tegelijkertijd een voorbereiding op kring.

Voer dit stappenplan uit aan de hand van de bovengenoemde tekst.

De '5-stappen'-methode voor bijbelstudie:

De hele kring bereid vooraf gaande aan de kringavond zelf een aantal stappen voor.

- Iedereen leest de opgegeven verzen/hoofdstukken
- Iedereen schrijft voor zichzelf op wat hem/haar aan heeft gesproken bij het lezen hiervan. Iets wat je interesseert, dat je denken of je gevoel heeft geraakt. En het waarom hiervan.
- Iedereen schrijft een vraag op over het gelezen gedeelte. Er moet een duidelijke vraag worden geformuleerd over een specifiek punt dat hij/zij niet begrijpt uit het gedeelte.

Tijdens de kringavond

Stap 1

- **LEES**

Afhankelijk van de tijd en de lengte van het bijbelstuk kan je op de kringavond zelf de opgegeven verzen nogmaals lezen maar dan gezamenlijk.

Stap 2

- **ONTDEK**

Neem beurten de kring rond en wissel je ontdekkingen uit.

Stap 3

- **VRAAG (welke vraag zou JIJ aan de kring willen stellen)**

Neem beurten de kring rond. Bespreek de vragen een voor een en probeer zoveel mogelijk antwoorden op de vragen te vinden.

(Als kringleider schrijf je alle vragen die uit de groep komen op. Je geeft een samenvatting van het gegeven antwoord uit de groep, als je merkt dat de persoon tevreden is, ga je verder). Vragen die open blijven kunnen misschien nagezocht worden om bij de volgende kring op terug te komen.

Stap 4

- **DOE (praktijk)**

(Welken waarheden in dit gedeelte zijn relevant en zouden vandaag de dag toegepast kunnen worden)

Door brainstorming met de hele kring, maak je een lijstje van relevante waarheden en hoe zij evt. toegepast kunnen worden in het dagelijks leven. Dit zijn allemaal 'mogelijke toepassingen'.

Ieder kringlid schrijft na de brainstorming een waarheid op voor zichzelf. Dit is een persoonlijke toepassing, iets tussen God en jou. Als je wilt mag je dit met anderen delen.

Stap 5

- **BID**

Geef God een kort antwoord/respons op wat je gelezen, gehoord of geleerd hebt.

Probeer te antwoorden op wat God je duidelijk heeft gemaakt. Op deze manier wordt je communicatie met God meer een gesprek: Hij heeft gesproken door Zijn woord en jij reageert op wat Hij gezegd heeft.

(Tijdens of na dit rondje zou je een 'hoe-gaat-het-geestelijk-met-je-rondje' kunnen doen en voor die persoon kunnen bidden)

Kring 17: Afsluiting

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Als afsluiting van het jaar is er vanavond de tijd om elkaar te bemoedigen met het benoemen van wat je in elkaar ziet op het vlak van het zijn van een getuige. De bedoeling is dat om de beurt iemand in de schijnwerpers staat en dat de rest van de kring zegt welke gaven en sterke punten zij in die persoon zien in zijn of haar functioneren als getuige. Dank God aan het eind ervoor!

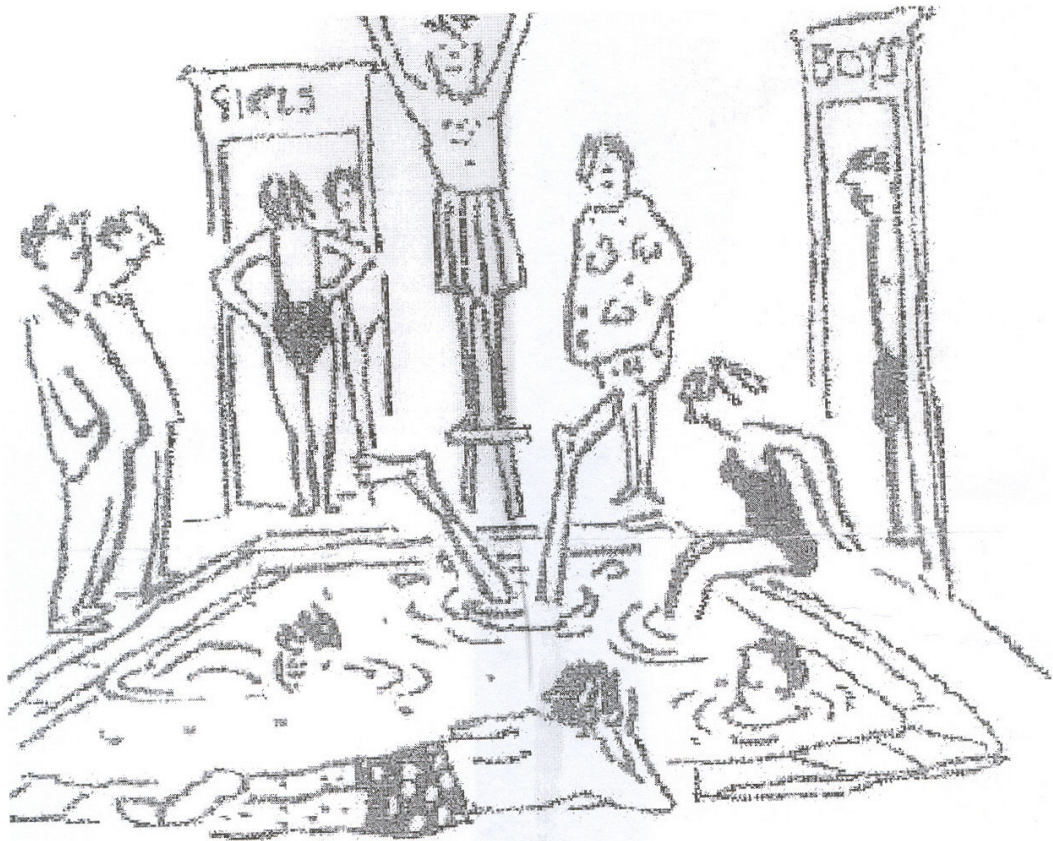
Het kringjaar zit erop. Vanavond is de laatste avond dat je bij elkaar komt. We willen deze avond de tijd nemen om eens terug te zien op het afgelopen jaar.

Wanneer je een hoge berg hebt beklommen is het leuk om als je de top bereikt hebt, naar beneden te kijken naar de weg die je hebt afgelegd. Dat willen we vanavond ook gaan doen. Terugzien op het jaar en kijken welke weg je gelopen bent. Waar kom je vandaan en waar ben je nu? En waar wil je verder heen?

- Blader nog eens terug naar je aantekeningen van het begin van het jaar. Wat zijn de dingen die je opgeschreven hebt waar je in wilde groeien?
- Hoe kijk je hierop terug? Heb je je doelen bereikt? Waarom wel/ niet?
- Probeer eens onder woorden te brengen wat je afgelopen jaar geleerd hebt/ waar je in bent gegroeid.
- Wat was daarin behulpzaam? Wat heeft je geholpen?

Hieronder vindt je een plaatje van een zwembad. Je ziet allerlei mensen die allemaal een andere positie innemen t.o.v. het zwembad. Sommigen dobberen lekker rond, anderen staan wat toe te kijken en weer anderen hebben net de stap gezet om met de benen het water in te gaan. Je kunt de parallel trekken met het geloof. Wat is jouw positie ten opzichte van Jezus? Ben je een toeschouwer, durf je Hem net een hand te geven of zijn jullie al lekker samen aan het baantjes trekken?

- In welke van de onderstaande figuren herken jij je het meest? Waar stond je aan het begin van het jaar? Waar sta je nu?

- Hoe hou je datgene vast wat je dit jaar geleerd hebt?
- Waarin zou je de komende tijd willen groeien?

